

A jövő kutatás oktatásáról

A jövő kutatás széleskörű oktatása, bár szép és tartalmas múltra tekint vissza – leginkább személyiség függő volt, és ma is az. Ennek oka, hogy a tárgy témája interdiszciplináris jellegű, valamint erősen kötődött/kötődik a felsőoktatási intézmény profiljához. Mindig problémát jelentett, hogy az oktatók képzésére a szakma nem fordított kiemelkedő figyelmet. Az MTA Jövő kutatási Tudományos Bizottság mellett működő erős, szervezett, az oktatás tartalmi kérdéseiben is egyetértő oktatói csoport elérte, hogy a jelentősebb egyetemeken a bolognai folyamat előtt volt jövő kutatás oktatás (esetleg a tárgy különböző címenek jelent meg). A Jövő kutatási Tudományos Bizottság mindig feladatának tekintette az oktatás helyzetének feltérképezését. Legutóbb 2013-ban Dr. Hideg Éva tartott, a Tudomány nap keretében, erről előadást.

A bolognai rendszer bevezetésével háttérbe szorult a jövő kutatás oktatása a szaktárgyak órákért és keretekért folytatott harca során. Megengedett volt az akkreditációtól való 30%-os eltérés, így az alapképzésben hiába szerepelt a jövő kutatás tárgy, legtöbb helyen beleesett a 30%-os változtatásba. A mesterképzés szintjén szóban sem jött a jövő kutatás oktatása, amivel azóta sem értünk egyet. Ezt a negatív hatást erősítette – sajnos – hogy markáns, meghatározó oktatói személyiségeket elveszítettünk el, és többen nyugdíjba mentek. A jövő kutatás oktatásában meghatározó szerepe volt mindig, és ma is a (különböző neveket viselő) Közgazdaságtudományi Egyetemen folyó munkának.

Áttekintve a www.doktori.hu-n a megvédett doktorik témáját, megállapítható, hogy a jövő orientáltság iránt jelentős érdeklődés mutatkozik. Hasonló, bár kisebb az érdeklődés a téma iránt a TDK dolgozatok területén.

Javaslatok:

1. Az Oktatási Bizottság érdekelt tagjai térképezzék fel a különböző intézményekben oktatott, esetleg szakmai tárgyakat, amelyek a jövő kutatás elméleti kérdéseit érinthetik (környezetvédelem, energia gazdálkodás, különböző stratégiai tárgyak stb.)
2. Dolgozzanak ki egy elméleti minimumot, amit javaslatként az intézmény oktatási vezetőinek elküldenek, felhívván a figyelmüket a szakmai tisztaságra.
3. A tárgyakat oktatók számára kiscsoportos vitákat szervezzenek, a téma problémáinak megbeszélése érdekében. Ezzel próbálják az oktató hiányt csökkenteni
4. Készítsünk javaslatot a IX. Osztály felé, amelyben felhívjuk a figyelmet a jövő orientált képzés támogatásának fontosságára.

2014. május 13.

Tóth Attiláné